

Brevierend door Brabant - 24
Schijf / Zundert
20,4 km

Maken mensen de grenzen of maken grenzen de mens?

De etappe van Schijf naar Zundert gaat veel langs of over de grens met België. Een grens stellen heeft gevolgen; blijft men dan binnen de grenzen of wil/moet men juist de grens overschrijden? Duitsland stelde tijdens de Eerste Wereldoorlog een duidelijke grens tussen bezet België en neutraal Nederland door de oprichting van de 'doden draad' die vele levens kostte. De grensovergang bij Schijf was een mogelijkheid om te smokkelen voor de mensen uit de streek. Het 'Klaveren Vrouwke' was een van de bekendste smokkelaars. Omdat geestelijken en vrouwen niet door de douaniers gefouilleerd werden, maakte deze man daar geroutineerd gebruik van. Een grens kan soms letterlijk een scheiding tussen levenden en doden zijn. Zo stelde de wet soms lastige grenzen aan Joodse mensen. Lange tijd mochten in bijv.

Eindhoven weinig tot geen Joden wonen. Ook na de dood was het, voor de Joodse nabestaanden, niet altijd gemakkelijk. Vanuit hun geloof is het belangrijk dat hun graven nooit geruimd zullen worden. De Belgische wet kon voor hen niet hierin voldoende garantie geven. Voor ongeveer 30.000 Joodse doden is Putte, net over de grens bij Antwerpen, een veilige rustplaats. Vanaf 1910 is door de Israëlitische Begraafenis Vereniging Antwerpen daar de eerste Joodse begraafplaats aangelegd. Er kwamen daar nog twee begraafplaatsen bij; een voor orthodoxe [volgens de Russisch-Poolse traditie] Joden en een voor de 'armere Joden'.

Armoede en rijkdom kan ook een scherpe grens zijn.

'Rode Jet' [Henriëtte Roland Holst] woonde op een groot landgoed in de Buisse Heide. Ze woonde er samen met haar man, ook een kunstenaar die er ook regelmatig van haar zijn maîtresse mocht ontvangen. Maar wat haar de bijnaam 'Rode Jet' gaf was niet haar kleur haren, maar haar maatschappelijke overtuiging. Ze was namelijk een overtuigd communiste en was in haar tijd zeer bekend. Bekenden van haar in de communistische wereld waren o.a.: Rosa Luxemburg en Leo Trozky. Ook de Nederlandse communist Troelstra was diep onder de indruk van haar hulp om het communisme meer vorm in Nederland te geven door o.a. de Internationale naar het Nederlands te vertalen.

De christelijke wereld had echter veel moeite met zowel het communisme [of socialisme] als met het liberalisme. Het goddeloze zal voor velen van hen toen nog moeilijk aanvaardbaar geweest zijn. Christenen [katholieken] vonden het daarom tot na de Tweede Wereldoorlog moeilijk om hun maatschappelijke betrokkenheid vorm te geven. Na die wereldoorlog wer het meer aanvaard om in een bijv. socialistisch milieu actief te zijn. In 1952 stierf ze, ondertussen ook een gevierd schrijfster, die zich meer had kunnen verzoenen met de katholieke wereld.

Open de wandelroute als GPS

